

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminai” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an; Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminai” 90 Lei pe an, 45 Lei pe jumătate de an. — Se pot abona și deosebit: „Libertatea” singură 60 Lei pe an, 30 Lei pe jumătate de an; „Foaia Interesantă” singură 30 Lei pe an, 15 Lei pe jumătate de an.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 150 Lei pe an. — Pentru America 200 Lei (1 dollar) pe an, trimiși prin cec de bancă foii la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foale pentru secer. | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Zi | Administrația în Orăștie (Trans.)

Procesul studenților dela Văcărești. Studenții achitați și puși în libertate.

Strălucita desbatere a procesului. 21 advocați înscriși pentru apărare. Au putut însă vorbi numai 11. De tot își ceruseră înscrierea printre apărători vre-o 40 de advocați din toate părțile țării, dar Președintele n'a mai primit în ziua din urmă.

Pedepsirea trădătorului Vernichescu.

Mișcătoarele amănunte ale pedepsirii lui pentru trădarea colegilor săi. Studentul Moța a tras 8 focuri de revolver asupra lui, cu două nimerindu-l destul de greu.

Sâmbătă în 29 Martie s'a desbătut în fața tribunalului de Ilfov (București) procesul celor 6 studenți închiși la Văcărești, că ar fi pregătiti un „complot” împotriva câtorva capi ai Evreimei, și unor bărbați politici și gazetari jidoviți.

Fiindcă era să se facă din acest proces prilejul unei debateri mărețe și amănunțite a pricinii dintre neamul românesc și dintre cel jidovesc din țară, — guvernul a făcut tot ce i-a stat în putință, ca să zădărnicească această dorință a bunilor Români înscriși ca apărători ai tinerilor și ca scărmanători ai răutăților jidovești din țară. Și s'a folosit cu istețime de puterea sa: Curtea cu jurați fusese conchemată pe 15 zile, din 15 până în 29 Martie, — și el a poruncit ca procesul studenților să fie pus pe cea din urmă zi din cele 15.

Așa fiind, dezbateră avea să dureze numai dela ora 1 după amiază, până la 12 noaptea, când se sfârșește ziua aceea.

Se mai putea un lucru: ca să se ceară prelungirea sesiunii (vremii de lucrare) a Curții cu jurați, dar atunci urma ca în 30 să fie chemați alți jurați, cei pentru pătratul al doilea de an, și înaintea acelor să începi dela cap tot procesul — ca și cum în ziua dintâi și pân' la mezul nopții, n'al fi lucrat nimic. Asta nu le venea la socoteală nici tribunalului, nici apărătorilor. Așa președintele a spus că: trebuie să se termine (sfârșească) în fața juraților cu cari începe procesul, în 29 Martie, — spunând că dsa, ca Președinte conducător al dezbaterilor, nu va avea nimic împotriva, dacă se va trece cu un cias două și peste 12.

Apărătorii, de voe de nevoie, s'au învovt.

La ora 1 după prânz trebuia să înceapă desbaterea, (căci așa e obiceiul în vechiul Regat, că tribunalele lucrează numai după amiază începând la ciasul 1), — dar domniile judecătorești, deși știau ce timp puțin au pentru un proces așa mare, au binevoit a veni abia la ora 2. Așadar și din puținul timp, un cias a fost scurtat.

S'a citit actul de acuzare (scrisoarea care le arată vina), apoi a început ascultarea acuzațiilor (învinuțiilor), dându-li-se voe a se și apăra în legătură cu răspunsul ce-l dau la întrebările puse și la cele arătate în scrisoarea de vină. Apoi ascultarea pe scurt a martorilor cari joară nainte de a da răspunsurile, a „informatorilor” (dătători de lămuriri) cari nu se joară. Cu aceste ascultări s'a cuprins tot timpul până seara la 8. Mai aveam dar 4 ore până la sfârșitul zilei. Atunci președintele a spus:

Se face pauză (odihnă) de 1 oră și jumătate pentru cină. Se reia desbaterea la 9 și jumătate. La această oră publicul a intrat de nou în sală, dar judecătorii și procurorul n'au venit până la 9 și trei sferturi... Aprăape de ora 10 a început a vorbi Procurorul Râmniceanu, și el se vede că avea poruncă să vorbească cât mai lung, ca și prin asta să răpească din timpul puțin ce stala îndemână apărării.

Și procurorul și-a făcut slujba cu „credință și supunere”, încât stăpânul său îi poate da o decorație pentru „credință”: a vorbit 4 ciasuri! Era ora 2 după miezul nopții și el nu mai sfârșea. Tot

scotea câte-o mârtoagă de hârtie de prin dosar și făcea dintr'un palu un car de fân, și întindea vremea de coadă sau îi tăia din coadă, — încât nu-l mai puteau asculta nici jurații, nici publicul; începuse lumea a vorbi în sală ca la șezătoare, și președintele tot la 5 minute suna clopoțelul cerând liniște, — dar lumea nu-și mai întorcea urechea spre imblătirea de pae goale a procurorului, făcută cu vădit gând rău.

Abia la ora 2 și 15 minute Președintele răsuflând mai ușor a spus, că acum se trece la apărare. Dar având în vedere că e la 2 și un sfert noaptea, și că nu poate chinul pe jurați ținându-i aci și azi (Duminecă, toată ziua) roagă pe apărători să vorbească cât mai puțin, așa ca la ora 7 dimineața să se termine apărarea, căci peste asta, dsa nu mai poate întinde ședința. Care va să zică: Procurorul singur a putut vorbi 4 ciasuri împlinite, iar cei 21 de apărători, să se înghesue toți în 5 ciasuri!

Aci se vede gândul ascuns, gândul urât și nepatriotic, al ministrului justiției, de a împedea larga și temeinica desbatere și cercetare a pricinii dintre neamul românesc și cel jidovesc din România!

Apărătorii, foarte neplăcut atinși de aceste apucături viclene în jurul unui proces național frumos ca acesta, în care fiecare ar fi dorit să vorbească cel puțin 2 ciasuri, și le-ar fi trebuit astfel 40—50 de ciasuri, nu 5, la cei câți au fost primiți pe lista vorbitorilor — și mai erau vre-o 15 sosiți în ziua din urmă, pe cari nu i-a mai primit, și cu cari împreună le-ar fi trebuit 70—80 ciasuri de desbatere, adeca

5—6 zile desbătând tot 12 pe zi!, — s'au supus silei și s'au înțeles să vorbească numai cam jumătate de cias unul, — ca să ajungă la vorbă macar jumătate din câți ar dori să vorbească!...

Așa s'a și întâmplat. În punctul acesta ministrul a leșit „biruitor”: a împedecat larga și frumoasa dezvoltare a acestui proces-național, care era cel dintâi de acest fel în vechea Românie.

Demonstrațiile oprite.

Fiindcă studențimea din București și lumea multă eră să facă mari demonstrații de simpatie și încurajare celor arestați la Văcărești, când vor fi aduși la Tribunal, — guvernul a hotărât oprirea ori-căror demonstrații și a încungiurat intrările dela palatul Tribunalului cu puternice cordoane de soldați, apoi străzile ce veneau spre Tribunal și multele ambaturi ce duc prin palatul însuși. — Eră cam un regiment de soldați adunați în jurul palatului.

Oprirea intrării în sală.

În sala de dezbateri abia încap 400 de persoane. Intrarea eră cu puțință numai pe lângă bilete de intrare date de președintele debaterii. Eră o luptă grozavă în jurul acelor bilete și om fericit se simțea cel-ce a ajuns la unul! S'au cerut cel puțin 5000 de bilete și s'au dat 400, căci guvernul n'a dat voe ca dezbateră să se țină într'o altă sală oarecare, mare, din oraș, care să primească 2000—3000 de persoane cel puțin, — ci numai în aceea, atât de mică, a Tribunalului.

Iar pentru ca, chiar și sub pază atât de aspră, publicul să nu poată

face manifestații (arătări) de dragoste studenților, — ei au fost aduși la Tribunal într'un camion închis, încă de dimineața dela 8, fiind închiși acolo toată ziua, ca să nu-l vadă lumea, nici ei lumea din jurul lor.

Precum vedeți, ministrul justiției a lucrat cu tot felul de mijloace pentru a împedea prea largă și prea frumoasa desbatere.

Și acum să ne întoarcem cu firul povestirii, la procesul însuși.

Deschiderea procesului.

Intrând judecătorii în sala de ședințe s'a purces la sortarea juraților. Au fost primiți ca jurați numai Români.

— Au fost aduși acuzații. Fiecare intră având la spate un jandarm. El pășesc naintea băncii șinute pentru ei, șezând pe bancă, jandarmul rămâne la spatele lor în picioare. Toți poartă costum național, frumos și curat.

— Un grefier dă citire actului de acuzare (scrisorii de învinuire) care arată de data asta lucrul așa cum era el în adevăr, că tinerii au pregătit un „complot“ (șesătură în taină) împotriva capilor evreimei, apoi, în al doilea rând împotriva unor bărbați politici și gazetari români jidoviți.

Adecă așa cum am spus noi prin „Libertatea“ dintru început, iar nu cum guvernul a vestit atunci când a arestat pe tineri, că ei șesau un complot, — „împotriva mai multor miniștri“ (asta ca fântă de frunte a complotului) și contra unor politicieni și, pe urmă, în potriua unor bancheri!.. Aci guvernul o spunea chiar întors, — ca să pară lucrul mai „îngrozitor“, flê și mincinos. Scrisoarea de acuză pune pe cei luați la fântă de „complotiști“, în șirul adevărat. — Apoi spunea că tinerii au mai vrut să răscoale poporul românesc asupra celui evreesc!, — și pentru acest păcat cere pedepsirea lor aspră.

Ascultarea învinuților.

Au fost ascultați, pe rând, tinerii învinuți, dându-li-se voe a se și apăra îndată, — pentru ca jurații cari au auzit vina ce li-se aduce de scrisoarea de acuză, să audă și apărarea lor.

Corneliu Zelea-Codreanu a fost ascultat mai întâi. El a făcut o limpede istorie a mișcărilor studențești, arătând rostul lor, care este mai presus de toate național patriotic și a început să iee întinderile unei lupte mari sociale, lupta dintre populații curat românească și seminițiile străine, în deosebi evreești. Lupta aceasta, în care evreii, luptă pe căi piezișe (cu viclenie, din umbră) are un scop bine hotărât: să pună acum mâna și pe vlața politică și economică a țării. În școlile noastre românești, — 60—80 la sută din studenți sunt evrei, astfel că, conducătorii de mâne ai nației românești, vor fi

evreii! Asta ne-a îndemnat la lupta de apărare.

Cu privire la faptul care li-se impută, vor lua întreaga răspundere. Voim însă să se știe, că totul era în stare de pregătire, pentru a putea pune în aplicare gândurile. Dar dela pregătire, dela consfătuiri și până la faptă, e încă cale departe, pe care noi n'am avut răgaz s'o facem, căci am fost descoperiți în casa din strada 13 Septembrie, tocmai când ne sfătuiam. Însă în să declar că, pentru biruința cauzei noastre, care e și a nației românești, suntem gata să mergem până la capăt. Și dacă e nevoie de jertfa viitorului și chiar a vieții noastre, bucuroși o facem, în nădejdea că vom putea ajuta cu ceva la fericirea nației românești.

Ion I. Moța întrebat asupra îmboldurilor din cari au pornit aceste mișcări studențești, a spus cam aceleași lucruri ca și Zelea-Codreanu, — adăugând că, dacă vedeau că lupta lor universitară, nu mai putea fi salvată (mântuită), atunci erau gata a trece la folosirea de mijloace violente (de siluire a împrejurărilor, de răzbunare), — dar în privința asta, la o hotărâre nu se ajunsese, căci au fost arestați, mulțumită rolului de trădător (vanzător al lor) pe care l'a jucat în mijlocul lor studentul Vernichescu, rol despre care având acum în urmă dovezi depline, acuzatul s'a hotărât a-i aplica pedeapsa ce singur și-a ales când a intrat între ei: moartea.

Că măsurile luate de guvern pentru a sugruma mișcarea noastră studențească, dând prin asta câștig de lupta evreilor, cât erau de volnice și nedrepte, se vede și în faptul, că Societatea studențească „Petru Maior“, cât a fost a studenților universitari români în Budapesta, a fost închisă de Unguri odată, sub toată acea stăpânire dușmană, iar după-ce a trecut la Cluj, a fost închisă și desființată de stăpânirea românească, în șase ani de două ori! Aceste și alte multe volnicii și nedreptăți, cari răneau până la sânge mândria noastră de studenți români în România, ca și biruința Evreilor asupra noastră nu prin vrednicia lor, ci tot prin mâna stăpânirii românești supusă poruncilor evreești, — ne-au hotărât a trece în lupta noastră la fapte cari să fie o pildă viuă, că aceste umiliri nu le mai putem suferi, că o astfel de viață nu vrem s'o mai trăim. Mai bine perim de acum, de tineri, pornind cu o zi mai curând o luptă, care și așa va trebui să izbucnească, — dar să nu izbucnească prea târziu!

La toate întrebările ce li-se puneau, acuzatul Moța răspundea, cum scrie ziarul din București „România“, — „cu gesturi energice, cu o vorbă scurtă și tăioasă“.

După vorbirile de apărare a acestor doi tineri, ședința s'a ridicat, făcându-se pauză (timp de odihnă.) După pauză a urmat ascultarea

celorlalți 4 acuzați; cari toți răspund, ca și cei de mai nainte, liniștiți, dar plini de hotărâre și mândrie:

Teodosie Popescu, face istoria mișcărilor studențești din Cernăuți. Arată mille de temeluri ce le are poporul român din Bucovina de a fi nemulțumit, de a se simți străin în țara lui, căci toate averile și bunurile frumoase țării sunt în mâinile jidanilor, chiar și averile nemșcătoare ale bisericei creștine ortodoxe, au ajuns să fie folosite de jidanii sprijiniți de stăpânirea streină împotriva Românilor, și, durere, sprijiniți și de stăpânirea românească! Aceste dureri ale unui neam, se oglindesc în sufletele noastre, ale studenților și în mișcările noastre. Las' că noi în Universitate suntem tot așa de „ajutați“ și „sprijiniți“, încât noi suntem 11 la sută români iar celalalți — jidani. Impotriva acestor stări nenorocite ne-am ridicat și vom sta ridicați!

Președintele: în consfăturile dvoastre dela Iași ai jurat că vei omorâ frunțașii evrei?

Acuzatul: Nu aceasta am jurat, ci că vom merge înainte în ori-ce mișcare studențească și gata de ori-ce jertfă. Dacă am fi ajuns la hotărârea să ucidem, aș fi ucis și eu!, nu cu poftă de omor, ci ca soldat care în război trebuie să ucidă, deși poate îi face scârbă omorul, — dar altfel nu poate câștiga lupta.

Și noi în război suntem cu neamul evreesc! Dar, cum au lămurit-o și colegii de mai nainte, la o hotărâre n'am fost lăsați să ajungem.

Corneliu Georgescu răspunde cu aceeasi hotărâre spunând că, deși n'a avut un rol conducător în mișcarea studențească, a intrat însă în ea cu toată inima, când a aflat dela colegii săi, că pe ce drumuri luminoase, deși coperite de atâtea primejdii și greutateți, sunt gata să plece. „Vin și eu cu voi“, am zis, și m'am legat să lupt pentru izbânda cauzei (pricinei, zbaterii) românești și m'am hotărât alătura de ei, să-mi jertfesc și viața dacă lupta o va cere și prilejul ni-se va da. Mișcarea studențească n'a reușit însă, pentru prea mare putere pe care o au banii jidovești în această țară! Aceste stări nu mai sunt de suferit. Impotriva lor s'a ridicat și mișcarea studențească pe care am slujit-o și o vom sluji cu drag.

Ilie Gârneață, frumos tip de Basarabean, arată că cunoaște mai amar ca ori-ce Român de aiurea, ce înseamnă puholul evreesc, care în Basarabia apasă mai greu decât oriunde, și am fi nevrednici de numele de Moldoveni și Români, dacă am rămânea nesimțitori față de o mișcare cu fond sufletesc sănătos ca mișcarea studențească! Declară că își dorește mai bine moartea decât să mai vadă țara românească în mâna jidanilor! Dar fiindcă la o hotărâre care să treacă dela sfâr-

tului, la fapte, nu s'a ajuns, și domnil judecători știau dela început că nu s'a ajuns, — acuzatul să miră, cu ce drept, în temel de ce lege, a fost el și colegii săi ținuți 6 luni în temniță, fără a avea nici o vină? Așa se purcede față de cei cari pornesc la luptă pentru neam?

Radu Mironovici spune că în naintașii săi au spus tot ce avea și are și el pe inimă, încât nu știe ce ar mai avea de adaus la acelea. Se alătură la toate declarațiile lor de aci, precum alătura de ei a stat cu credință, și va sta, în lupta studenților, care e luptă dreaptă și de care nu se poate depărta nici o inimă românească. Am jurat că voi lua parte, trecând prin ori-ce primejdii, în această luptă, — dar nu m'am gândit îndată la cușit, la revolver și la omoruri. Imprejurările și încercările unei lupte, poate că ne-ar fi dus și la fapte grele, — dar n'am avut răgaz a lua hotărâri. la toată răspunderea pentru tot ce au făcut.

Lumea de ascultători care umplea sala până la cel din urmă loc, a primit cu vădită mulțumire sufletească răspunsurile și apărarea tinerilor.

Martorii și înformatorii.

Sunt chemați și ascultați ca martori: „Constantin Antonescu, funcționar la Căile Ferate, arătat de siguranță că ar fi luat parte la „complot“. Spune că nu știa nimic de el și a fost amestecat în cercetare fără temel. D-șoara Ilinoiu, studentă, tot așa. — Ca înformatori (cari pot spune unele lucruri despre cei acuzați) sunt chemați vreo 6 inși, cari spun lucruri neînsemnate.

Erau clasurile 8 când s'a sfârșit ascultările acestea. S'a dat pauză de 1 clas și jumătate penrru cină.

După pauză.

Publicul a fost lăsat să reintre în sală ceva nainte de 9 și jumătate, dar judecătorii au venit abia la 10 fără un șfert. (Din pușinul timp dat acestui proces, se mai foarfeca și prin întârzieri voite). Așa vorbirea de acuză (de arătarea vinei) s'a putut începe abia aproape de ora 10 noaptea.

Vorbirea Procurorului.

Primul-Procuror Racoviceanu avea chemarea grea și urâtă, ca să arunce cu ori-ce fel de hule asupra celor 6 tineri ce stăteau pe banca acuzaților, ca doară-doară înriurește asupra juraților, ca să rostească asupra lor judecata de: Vinovați.

Și dl procuror și-a împlinit însărcinarea cu multă străduință, trecând și peste ori-ce hotar a ceea-ce e iertat și ce nu e iertat unul om de legi.

A început făcând istoria mișcării studențești din care a ieșit și acest proces. Arată că mișcarea a început în 1923 prin congrese studențești cari au ridicat fel și fel de cereri antisemite (în contra jidanilor). Dar numai o parte a studențimii se neliniștea, partea cea mai mare era „cumintă“ sta la carte, — căci înțelegea că aceste mișcări

În alte țări se duc cu mult mai sistematic, mai înarmate, și totuși n'au ajuns a da roade! (Prin urmare: Lăsați-le toate cum sunt în România, că nu-i nici o nădejde de mai bine, — trebuie să înțelegem din sfaturile acestui luminat patriot procuror l... Red. L.) Ceata studenților neliniștiți se ducea în deosebi din București nemulțumită și desamăgită, (că studenții bucureșteni, înrăuriți de lumea de acolo, nu se luau după tulburătorii de aiurea l...) și de aceea s'a refugiat la Iași, unde ceata ațățătorilor era mai tare. Guvernul a oprit Congresul dela Iași, dar solii mișcării au rupt ori-ce ordine și opreliște. Îndeosebi acuzații Zelea-Codreanu și Moța, se sileau a mai ținea pe studenți îndârjiți. O parte îi urma, alta, cea mai mare însă, s'a întors la cursuri. Din congresul dela Iași s'a format ceata celor ce voiau să treacă la fapte de teroare (de înspăimântare a dușmanului), complotul, care a hotărât ca, dacă nu vor mai putea dobândi dela puternicii zilei, onoarea luptei lor, — apoi să pună mâna pe pistoale și să omoare pe câțiva Evrei de frunte, pe câțiva gazetari și pe câțiva miniștri chiar, cari după părerea lor, sprijinesc puterea iido-vească în țară!

Trecuseră două ciasuri decând procurorul se silea se arate vina tinerilor, și vedea că glasul lui răsună 'n gol, nu prinde la public, nu la jurați. Atunci s'a folosit de o apucătură neașteptată: Ca să revolve cumva pe jurați macar împotriva unuia din acuzați, împotriva lui Moța, a scos dintre hârtii mărturisirea pe care acesta o făcuse ieri după-ce trăsese cu revolverul în Vernichescu (vezi trista asta poveste la alt loc al folii). „Iată, zice, cât de „nevinovați“ sunt tinerii! Cum v'ați mai putea îndoi, dlor jurați, că ei, lăsați liberi nu ar pune mâna pe arme și ar tulbura pacea țării, că și aci, fiind în arest, și-au câștigat armă, și Moța a tras ieri asupra lui Vernichescu, să-l omoare! Și iată ce a spus la cercetare. (Scoate hârtia, s'o cetească).

Toți apărătorii s'au ridicat în picioare și protestează (ridică glas potrivit), spunând: „Dle Președinte! Dar cum se poate ca procurorul, apărătorul legii, să calce în picioare legea care oprește a descoperi mărturisirile din o cercetare ce e abia începută? E secretul (taina) unui proces ce e numai în cercetare. Protestăm a aduce a cea întâmplare în legătură cu procesul de azi, care e cu totul altul. Se face acest lucru pentru a înrăuri asupra sufletelor juraților să deosească în acest proces, pentru fapta ce se ține de alt proces!“

Toată protestarea a fost zadarnică. Procurorul cu atât mai tare se lega de aceea, ca să cetească declarația lui Moța dată ieri, că da, el a chibzuit și a voit pedeșirea cu moarte alui Vernichescu pentru trădarea sa, în acest scop și-a câștigat revolverul și a pușcat!

Așadar, zice procurorul, vedeți ce oameni primejdioși sunt acești tineri și nici decât niște nevinovați.

Și, ne-mai având ce spune rău despre ei, a început a-și bate joc de ei că s'au înfățișat în costum național la desbateră. „Costumul“, spunea întâiul procuror al Bucureștilor, e haina pe care poporul nostru cinstit o poartă, ca haină scumpă lui. Voi cari aveți sufletul vostru plin de doruri sângeroase și unul din voi a și dat dovadă ieri de pofta sa de omor, — pângăriți această haină curată a poporului, îmbrăcându-o. Ați crezut că veniți aici la bal mascat, unde să vă arătați aceea ce nu sunteți!..

Și în tot chipul a cercat să-i ponegrească, să-i arate fioroși, răi, primejdioși, vrednici de ocnă, nu de libertate ori de universitate.

Abia după 4 ciasuri de hulire a lor, s'a simțit obosit și a sfârșit, cerând juraților cuvântul de osândă asupra acestor tineri cu suflete negre...

Cuvântările de apărare.

La ora 2.20 minute noaptea, se ridică cel dintâi apărător al tinerilor, dl Profesor Universitar

P. Paulescu

dela Iași, spunând următoarele:

În numele profesorilor Universitari dela cele 4 Universități ale noastre, cari sunt de o părere cu noi; în numele președintelui ligii pentru apărarea națională dela Iași și în numele meu, — viu să declar (să vestesc), că părerea noastră hotărâtă este, că procesul acesta nu e numai al acestor 6 studenți, nici macar al tuturor studenților din România, ci e procesul neamului românesc întreg, împotriva unui neam străin ce ne-a năpădit țara și vrea s'o stăpânească! Lupta deslănțuită de studenții noștri, e asemenea luptelor lui Horea și alui Tudor Vladimirescu, și una și alta dată, și ducând jertfe pe altarul neamului, pentru a curăți de pe gâtul lui neamuri aleane, cari îl umileau și-l jefuiau. Pentru această luptă, mai bine zis pentru pregătirea unei astfel de lupte, studenții au fost arestați, ținuți în închisoare 6 luni de zile și acum sunt aduși înainte d-voastră, dlor jurați, ca să-i aruncați în temniță pe ani de zile prin votul d-voastră, dacă el ar rosti asupra lor cuvântul: „Vino-vați!“ Judecata ce o veți aduce asupra acestor tineri, va fi scrisă în istoria zbaterilor spre mai bine a neamului nostru, cu lacrimi sau cu bucurie. Ea va însemna începutul unei renașteri a neamului nostru în țara lui și înălțare spre nea-tărnare adevărată, sau pece-tea neagră a robiei... Să știți din rostul nostru, dlor jurați, că nația întreagă așteaptă dela Dvoastre achitarea acestor tineri (vestirea că-i aflați nevinovați!..)

Paul Iliescu.

Dl avocat Paul Iliescu (București) își rostește apoi vorbirea de apărare, spunând: Dlor jurați!

Sunt adânc mișcat de cuvintele duioase și pline de aleasă simțire pe care le-a rostit învățatul profesor de naștea mea. De 6 luni de zile acești tineri studenți sunt ținuți în arest, fără a li se afla o vină întemeiată în legile țării, și de 6 luni noi așteptăm cu înfrigurare ceasul mântuirii lor, căci de când îl știm închis, ne-am legat cu sufletul de ei, așteptând ciasul liberării (slobozirei) lor, — căci, dlor jurați, procesul acesta nu e al acestor tineri numai, ci al unui neam!

Acești 6 băieți zac în temnița din Văcărești, în Seghedinul românesc, între pușcăriași de rând, pentru o faptă care nu e „penală“ (nu se poate pedeși), căci nu are în sine aceea, ce cere legea dela o faptă pe care o poate pedeși. Această ținare îndelungată în închisoare pe nedrept, l-a adus la o stare de desnădăjduire, care s'a arătat într-o faptă de care ne pare rău că s'a întâmplat (împușcarea lui Vernichescu), dar pe care — o înțelegem..

Că am alergat astăzi în jurul acestor tineri, atâtea apărători, nu însemnează că ei au lipsă de o apărare așa de mare, ci asta e o demonstrație (arătare de samțăminte) a țării, pentru acești studenți și pentru lupta lor!

În Octombrie trecut am fost viu mișcat aflând că o ceată de studenți sunt arestați pentru una din cele mai grele „crime“: atentat împotriva siguranței statului!.. Am cercetat lucru mai de aproape și am aflat, că nu are temei în nici o lege. Mi-am îmbrățit lor tot ajutorul meu, și am rămas adânc uimit când am văzut cum guvernul, fără a fi încredințat de vinovăția lor, ține cu voia sa închis pe niște studenți cari n'au nici o vină pe care s'o poți pedeși prin lege. I-am apărât lună cu lună, dar n'am izbutit a-i libera. — În toți anii se chema în luna Februarie o curte cu jurați în afară de cea de rând (care e acum în Martie). În anul de față nu s'a chemat, par'că anumă ca procesul să se amâne până acum în Martie, și acum să nu fie pus pe cele dintâi zile, ci pe cea din urmă!..

Iar acum procesul se judecă între împrejurări neobișnuite: Un regiment de soldați, încunjură tribunalul, salele sunt pline de soldați, — dar după cordoanele lor, veniți-cu steaguri în frunte, stau, tabără minunată, cete mari de frați ai acestor tineri, fiii voștri, dlor jurați, cari cu pâne în buzunar așteaptă nemișcați clipa în care să ovaționeze (să le arate toată dragostea lor) acestor tineri și d-voastre.

Când cel dintâi ascultat, tinerul Zelea-Codreanu vorbea, apărându-se și apărând mișcarea lor, o rază de soare cădea prin un geam pe fața lui și împrumuta strălucire feței lui, în vreme ce cuvintele lui străluciau și mai frumos sufletelor noastre!

Totuși procurorul a ținut să-și

implinească, în o astfel de luptă națională, urâtul său rol, de a aduce laude Jdanilor, împotriva unor tineri cari își apără biserica și neamul strămoșilor lor!.. Să ne îngăduiți dle procuror, să nu ridicăm și noi peatra de învinuire asupra acestor 6 tineri, ci să-i ferim și să le zicem: Fiiți mândri de aceea ce ați făcut, și stați cu fruntea sus, așa cum au stat și părinții voștri!

Ii acuzați (învinuiți) că au voit să stărpească vre-o 8 persoane: 4 din bogătașii evrei și din gazetăria evrească și 4 Români ce-i țin pe umeri pe acela.

Dar iată ce au făcut acești tineri: Ei s'au spălmântat văzând năvala uriașă a streinilor și au început apărarea. Dar, dlor jurați, cel ce a cercetat mai de aproape purtarea Evreilor și în alte țări, știe, că Evreii au fost primiți la început cu bunăvoință de îngăduitoarele popoare creștine, — dar dela o vreme în toate aceste țări, s'a văzut o strașnică prigoană asupra lor, din partea poporului ce l-a primit. Căci nu peste multă vreme fiecare popor a băgat de samă, că acești mosafiri (oaspeți) încep să l-se sue, în cap, să-i sugă sângele din inimă, — și atunci poporul primitor e silit a-și ridica brațul de apărare și de lovire asupra lor!

Când l-am primit noi Români, blajini și îngăduitori cu toată lumea, ei erau puțini, — dar nu peste mult am văzut că ei vor să facă din țara noastră punctul de atragere pentru toată evreimea de pe glob, ca să o prefacă într-o nouă Palestină a Europei! — Cei 30.000 de studenți văzând primejdia, s'au pus cel dintâi pe lucru! Ei au cerut numerus-clausus și altele, cari numai cinstite le fac, dar, durere, cei hotărâtori în conducerea țării, fie că sunt cu totul nesimțitori, fie că sunt vânduți acestor streini, scot armata că să ajute nu pe studenții români, nădejdea noastră, ci pe studenții evrei, nădejdea lor!, ca să ne umplă Universitățile, — fără a alege macar de-s din țară ori strecurați pe furis de peste hotare și că nici nu știu românește!

Atunci sufletele lor cinșite, bunul simț al neamului, a poruncit acestor tineri, să înceapă mișcări de apărare. Ei și-au zis: Dacă pentru treburi mici, cad guverne pe urma unor mișcări de stradă, de ce n'am putea câștiga și noi o luptă așa de sfântă, prin o mișcare bună de stradă?

Dle Procuror! Nu vă alarmați de ce voesc acești studenți, ci vă alarmați de ce se petrece chiar azi pe stradă, și faceți raport (dare de seamă) mai marilor d-voastră, că stările sunt de nesuferit! Azi le-ați sufocat încă cu armata, dar nu știm dacă armata va ocroti încă multă vreme faptele urâte, în jurul cărora e chemată să facă scut. Cu ea ați înfrânt și lupta studențească. Dar să nu se creadă că o înfrângere de acest fel, este și hotărâtoare asupra desfășurării mai departe a

luptei. Armatele viteze, dar încă prea slabe, se retrag adese-ori în munți, unde nu pot să fie prigonite și prinse, — și acolo își pregătesc planurile mai departe și se pregătesc pentru noul atac.

Tinerii aceștia s'au retras și ei din fața armatei mai tari ca ei, dar s'au întrunit și s'au sfătuit. „Ce ne facem, că ne-a înfrânt puterea guvernului?” Și, desnădăjduți, în chip firesc, omenesc, s'au hotărât a se folosi și de mijloace violente (siluitoare a împrejurărilor). Iar întrebându-se, cine pot fi atotputernicii cari siluiesc pe unii oameni din guvern? — au avut răspunsul ușor: puterea evreilor! Și au hotărât a lovi acolo, de unde izvoarește vina: în 4 Evrei și 4 Români iudoviți, dintre cari unii sunt, din nefericire, Miniștri în Țara Românească, fără ca noi să putem arăta vre-o vrednicie a lor pentru țară. Iar Marmorosch și Blank și Fildermam (rabinul) au fost totdeauna grele pedici în calea mersului spre bine al treburilor românești dela noi. Și un „complot” împotriva acestora, se numește de guvern „complot împotriva siguranței statului românesc!” Dar de când acest minunat buchet de 4 Români și 4 Jidani, e statul românesc? Chiar închipuindu-ne, că complotul reușea, și acele scumpe persoane cădeau jertfă lui, ce era urmarea? O înmormântare mai mult ori mai puțin pompoasă, după care rudele se împărțeau pe frumoasele averi rămase, ci ca să fie „revoluție” în țară pentru asta, e de răs a și bănul.

Dar o hotărâre în privința asta nu s'a fost luat. Și de s'ar fi luat și s'ar fi iscălit de acești tineri, că pușcă pe Blank, ori Berkovici, că tae pe Constantinescu, — un procuror cu frică de D-zeu nu putea ridica acuză de „revoluție” asupra lor.

De aceea s'a mirat lumea când a văzut, cum acești 6 tineri sunt ținuți de 6 luni de zile în arest, pentru „povești” dintre ei. Șase luni de zile Seghedinul românesc ținu sub zăvoare, alături de hoți, pe niște tineri, cari reprezintă (întruchipează) ce e mai frumos, mai nobil și mai plin de nădejde, în sinul neamului românesc! De aceea și vedeți azi în jurul lor dela Nistru până la Tisa o demonstrație a întregii țări românești, prin noi, apărătorii lor.

D-voastră, dlor jurați, sunteți chemați a face acum dreptate. Dacă veți da cuvânt de osândă asupra lor, dincolo de aceste ziduri veți vedea hidoasă figură alui Iuda, rânjind de bucurie, că noi creștinii ne-am osândit pe fiii cel mai buni, cari n-au altă vină, decât a voi să apere cu prețul vieții lor, dreptul la viață națională a neamului nostru în țara noastră!

Procurorul ne spune că ne supun poruncile din Protocoalele de alianță și de pace, pe care trebuie să le împlinim. Dar acelea sunt ca frunzele ce se uscă și noi trebuie să fim samă de poruncile nevoilor

de viață ale popoarelor, ale poporului nostru. De nu vom face așa, de vom osândi tinerii nostri cel mai buni pentru lupta lor după acele stări mai bune ale neamului, — pierrea ne este scrisă!

Și acum de încheere, dați-mi voie să adresez câteva cuvinte tinerilor pe care îmi face mare cinste a-i apăra și să le zic:

Bravilor! Simțămintele noastre ale apărătorilor, sunt cu voi! Fruntea voastră e încununată de acea strălucire, care numai pe fruntea eroilor lucește! Fraților! Fiți mândri, căci lată și noi cel mai bătrâni vă mărturisim, că voi ați deschis și sufletele noastre. Eu, care până acum nu făceam deosebire între Român și strein, vi-o mărturisesc, că voi m'ați învățat a o face de azi încolo, și m'ați făcut să fiu azi și eu ca voi!..

Emil B. D. Vasiliu.

Al doilea vorbitor al apărării a fost dl avocat Emil B. D. Vasiliu din Cluj, directorul gazetei „Idea Națională”. D-sa spune juraților:

Aveți pusă în fața conștiinței (glasului sufletului) Dvoastre de cetățeni și de Români, o întrebare mai mare și mai grea decât s'a avut vre-odată la Curțile noastre cu jurați. Dacă ar fi adevărat că stați în fața unor „ucigași”, cum a spus procurorul, — cum credeți că milie de frați ai lor ar stă afară, ca să-și arate dragostea și alipirea lor pentru niște — ucigași?

Printre nolle gânduri ale plănitorilor de legi, e și acela, ca să se desființeze Curțile cu jurați. Chiar procesul acesta de față, arată, cât sunt de trebuincioase aceste Curți, cari au să judece fapte pornite din simțăminte adânci și nobile, cari la părere se lovesc de litera legii, dar cari numai așa sunt judecate drept, dacă le judecă oameni, ce nu se uită numai la lege, ci se conduc de simțămintele lor, de inima lor, care înțelege inima celui adus în fața lor.

Mișcarea acestor tineri e mișcarea neamului nostru întreg, — iar că ea își află răsunetul mai viu ca ori-și-unde în studențime, — e lucru prea firesc, — căci pe tineri îi privește doară mai mult decât pe ori-cine viitorul. Iar viitorul nostru ca neam în această țară a noastră, ei l'au văzut, mai bine ca ori-cine, primejduit, prin concurența ce li-se pune în față nu numai pe târimurile de câștiguri în viață, ci acum și pe târimul cultural.

Tineretul a pornit să dea răspuns violent, răsunător, cu lovituri, — căci și primejdia e mare! Iar cât de mare e primejdia și prin urmare cât de îndreptățită temerea tinerimei, ni-o dovedesc cărți de știință anume întocmite pentru aceasta.

Și aci dl avocat Vasiliu a ajuns la materia pe care e mai stăpân ca ori-cine: a statisticii (a feluritelor numerători). D-sa cetește

date, cifre, numeri, cari arată cum eră în trecut cumpăna între numărul Românilor și al streinilor în țară și cum e azi. Și arată că, în chip cu totul îngrijitor, streinii, mai ales Jidanii, ne-au năpădit și ne năpădesc, încât ne întunecă de tot viitorul. În Bârlad, de pildă, statistica arată, că Românii au, prin nașteri, creștere de 2 la mii, iar Evreii 18 la mii (de 9 ori mai mult ca noi). Și și încolo în țară tot așa. Aduge creșterea lor prin venirea din alte țări, și orb trebuie să fim ca să nu vezi, că vom fi năpădiți, înecați de ei cu totul, într'un timp prea apropiat!

La Școlile profesionale (de meserii) ei sunt mai mulți ca noi, și ieșind de-acolo ne năpădesc satele și orașele și strimtoează pe Români în chip sugrumător.

La acest glas al cifrelor, d-sa adauge: Am muncit în această țară cu sîrg și cu credință și cu jertfe, ca grădinarul harnic în grădina lui, pe care vrea s'o vadă frumoasă și mărită, și acum ne vedem de-odată în primejdie, ca străinii ce năvălesc peste noi, ei să se bucure de fructele trudei și jertfei noastre!..

Această primejdie a văzut-o foarte limpede tinerimea noastră și pentru împedecarea ei s'au mișcat acești buni fii ai neamului. Și noi, dlor jurați, nu avem dreptul a-i împedeca să-și facă viitorul mai bun, căci al lor este acela.

Dl Vasiliu aduce scrisorile de alipire a studențimei din Cluj, cari au coperit vre-o 10 coale de hârtie cu iscăliturile lor, prin care vestesc și tribunalul și pe toată lumea, că se alipesc cu trup cu suflet de frații lor trași în proces.

Dl Vasiliu își încheie vorbirea arătându-și credința, că țara câștigă mult prin încrederea cu care tinerimea își duce dreapta ei luptă!

Prof. Vlădescu

Profesorul universitar Vlădescu (București) critică pișcător pe procuror pentru felul cum a atacat pe acești tineri, și i-a hulit pe ei, uitând că, are în față luptători naționali, nu niscal făcători de rele.

Pericles, marele bărbat politic al Greciei vechi, spune dl Vlădescu, înainte de a rosti o cuvântare, se ruga Zeilor, să îl ajute să nu facă o greșală... Dl procuror a uitat să facă astăzi acest lucru, când s'a apucat să-și fină vorbirea de acuză asupra acestor tineri. D-sa s'a pus să arate pe acești pui de Români într'o lumină cât poate mai rea, și îndeosebi pe unul din ei, pe Moța, l'a atacat, spunând că nu e vrednic a se numi elev al Liceului „Sfântul Sava” din București, unde a învățat. Eu, spune dl Vlădescu, am fost profesor la Sf. Sava, am scris istoria lui și-l cunosc trecutul. Acest Liceu a fost întemeiat de marele Român din Ardeal Gheorghe Lazăr, pentru a aduce prin el luptă contra culturii streine, o luptă națională de curățire a țării de streinii cari se cocofeseră la con-

ducerea ei. Din același Ardeal este și tinerul Moța, avântat cu alți colegi ai sei din Ardeal și dând mâna cu frații tineri ai lor din vechiul Regat, din Bucovina și Basarabia, pentru a duce împreună o luptă națională de curățire a țării de alți rînd de streini, cari ne sînt mai primejdioși ca Grecii de atunci. Să-mi dea voie dl procuror să spun că tocmai foarte vrednic elev al Liceului Sfântul Sava și elev al întemeietorului aceluși Liceu, e tinerul Moța.

L'a mai băgat de vină d. procuror acestui tiner, că de aceea s'a avântat la fapte primejdioase ca cele pentru care e tras în judecată cu soșii săi, că a cetit prea multe cărți antisemite (contra Jidanilor) Poate; dar noi vedem cu parere de rău că alții arată că au cetit prea multe cărți filosemite (iubitoare de jidani)!

Acești tineri, de cari suntem mândri a fi elevii noștri, dându-și sama de tot ce au învățat mai bun dela profesorii lor, — nu puteau face decât așa cum au făcut. *Aceea ce au fac astăzi ei, trebuie să facem demult noi!* Să alegem pe luptătorii pentru neam, de cel împotriva neamului! În lumina aceasta să-i priviți, dlor jurați, și așa să-i judecați.

Nellu Ionescu

Dl adv. Nellu Ionescu, lași, a duce tinerilor acuzați salutul profesorului fruntaș A. C. Cuza, un cap al luptelor naționaliste și de curățire a țării de jidani. Dar a trimis prin dl Ionescu o scrisoare prin care își arată părerea de rău, că nu poate veni la proces, fiind bolnav. Dar salutând pe tinerii luptători dați în judecată, le spune: „Lupta voastră, e a noastră a tuturor!”, care trebuie să fie încununată de izbândă, nu de osândă!

Tot dl Ionescu aduce Scrisoarea de alipire și unire sufletească cu tinerii acuzați, din partea tinerimii universitare creștine din Iași, care îmbrățișează cu căldură pe frații lor chemați în judecată, și le spun, că judecata ce li-se va da, nu va fi numai a lor, ci a noastră a studenților creștini a tuturor, căci și lupta ce o duceți, a noastră a tuturor este!

Dl avocat însoțește aceste scrisori cu inimoase cuvinte din partea dsale, rugând pe jurați să nu privească nici o clipă în altă lumină pe acești tineri și buni fii ai neamului românesc.

D-na adv. Gavrilescu

Doamna avocat Gavrilescu din Târgu-Ocna, fiind foarte târziu, între clasurile 5 și 6 dimineața, ca să cruțe și altora din puținul timp lăsat apărării, a rostit o vorbire scurtă, dar plină de inimă și de duh, spunând:

Am dorit ca la acest proces național istoric, să-și albă și femeile române un sol al lor. De aceea am alergat să mă înscriu în șirul apărătorilor acestor vrednici tineri, pe

I. Zelea-Codreanu.

Inscris între apărători și Zelea-Codreanu-tatăl, rostește și dsa câteva cuvinte, spunând că lupta pentru care sunt trași în judecată acești tineri, e abia începută. Dela mersul ei norocos atâră ca poporul nostru să scape sănătos de boala ce o aduce peste țara lui, neamul năvălitor al Evreilor. Inchee eu cuvinte de rugăciune către Dumnezeu să ajute neamului nostru și luptătorilor lui.

Mai erau înscrși 10 advocați ca să apere, — dar Președintele nu le-a mai dat voie a vorbi, fiind timpul prea înaintat, 7 și jumătate Duminică dimineața.

Tinerilor acuzați le-a dat voie să mai spună ce ar dori. Studentul Zelea-Codreanu, a rostit câteva cuvinte de energică protestare contra vorbelor procurorului, care a spus că a fost împins de ceafă de alții în această luptă.

Protestul tinerului fiind aplaudat de câțiva din sală, sala a fost îndată goliată de publicul ascultător.

Rezumarea. Sentința.

Președintele a arătat pe scurt juraților ce a vorbit procurorul și ce apărătorii. Apoi jurații sau retras în o sală vecină să aducă hotărârea lor. Acuzații au fost scoși din sală în odaia lor de așteptare. Peste un sfert de ceas, jurații s'au întors, vestind *achitarea tuturor celor 6 acuzați*.

Președintele a chemat pe acuzați iar în sală, și le-a vestit că — *sunt liberi*. Soldații dela spate au luat îndată jos baloneta de pe arme.

Tinerii au fost conduși napoi la arest pentru a fi liberați de acolo cu tot ce au, — afară de I. I. Moța, care a rămas mai departe pentru a se cerceta fapta lui cea nouă, împușcarea lui Vernichescu.

în rândul apărătorilor tinerilor universitari. Fiind ora 7 dimineața, a rostit numai puține, dar luminate cuvinte. A spus: Sunt fericit să văd că am ajuns a avea și astfel de procese naționale, cari prevestesc un viitor mai bun neamului nostru în țara noastră. Eu n'oi ajunge a vedea roadele luptei frumoase, a cărei luptători o ceată, e aci în fața noastră, dar pot zice acum și eu: „Acum slobozește Doamne pe robul tău, că văzură ochii mei zorile mântuirii neamului nostru de răii ce vor să-i sugă viața!

Cetește din cartea „Protocollele Înțelepților Sionului“ părți strigătoare, cari arată cum Evreii vor să desfilințeză pe celelalte popoare și să ajungă ei la stăpânirea a toată lumea! Aceia sunt asmuțătorii de neam contra neam, a neamului lor asupra neamurilor creștine!

Face chemare la jurați să bage bine de samă ce fac. — Acești copii, cari sunt mândria neamului nostru de azi, să nu fie loviți prin votul lor!

Donca-Manea.

Di adv. Donca-Manea (Galați) vorbește scurt, combătând pe procuror, care a zugrăvit pe acești tineri ca oameni cu suflete negre, gata de omoruri și de toate relele, dar îndeosebi apăsând pe cel mai tinerel între ei, pe Ion I. Moța. Și cum deasupra capului Președintelui, pe pârte e atârnată o frumoasă icoană mare alui Christos, — di adv. Donca-Manea spune următoarea întâmplare:

„Am privit fața lor în vremea când se cetea actul de acuză, și în tot acel timp, tinerul Moța își avea privirea ațintită asupra chipului lui Christos, și vedeam așa mulțămire și pace în ochii lui privind chipului marelui Iubitor de oameni!.. Pot fi suflete rele acestea, dlor jurați?

Mai arată lipsa de temel a acuzel și cere achitarea tinerilor.

Pedepsirea trădătorului Vernichescu.

Când la Congresul lor dela Iași (vara 1923) studenții s'au încredințat din strașnicile prigoniri ale guvernului, că lupta lor e înfrântă, — s'au desprins 7 tineri dintre solii merși la congres și au spus:

„Noi formăm un Comitet de salvare (mântuire) a onoarei luptei. Dar de nu vom reuși cu buna, punem mâna pe armă și lovim tocmai la capul răului, doborâm pe X. Y. Z.

Acești 7 inși au legat între ei frăție la bine și la rău, și și-au jurat credință, și că cel-ce va trada (va vinde) pe ceilalți, să aibă ca pedeapsă moartea dela ori-care dintre ei. Era la începutul lui Octombrie când s'au hotărât ei la asta.

Între cei 7 înfrății eră și studentul Vernichescu, de fel de pe la Orșova. Credința acestuia însă a fost foarte scurtă. Plecând ei dela Iași, încă pe drum spre București, Vernichescu s'a dat jos din tren la Buzău, sub cuvânt că are de luat

ceva bani dela o rudă de acolo. De fapt el s'a dus la prefectul Orovean, și i-a descoperit în ce drum au plecat colegii săi... Prefectul i-a spus:

„Du-te și dta cu ei la București, merg și eu, și am să stau la hotel „Athens-Palace“. Vii acolo și-mi aduci știre în fiecare zi, că ce au mai hotărât acești „complotiști“.

Și s'au dus: Vernichescu între studenți, Oroveanu la hotel.

Vernichescu mergea zi de zi, vre-o 3 zile, cât au ținut înțelegerile între ortaci, și spunea prefectului. În ziua de 8 Octombrie, întâlnind pe studentul Tudose Popescu de dinaintea Atheneului, Vernichescu l'a întrebat:

— „Ce v'ați mai înțeles azi, frate, că eu n'am avut vreme să vă caut azi?

— Azi la ora 8 ne întâlnim în Strada „13 Septembrie“ la Nr. 41. la studentul Dragoș, ea să luăm poate cele din urmă hotărâri.

conștiințe românești, (a tuturor sufletelor românești), am venit întru apărarea ei. Căci cât de îndreptățită e această luptă, ni-o arată mai luminos ca ori-ce, pilda Americii, a acelei Americi, care a venit să ne poruncească, să dăm drepturi cetățenești și politice la toată lumea, bună și rea, fără alege, ce se găsea la noi la încheierea păcii. Pe când acolo în America, abia după 5 ani de zile dela așezarea pe pământul ei, poți fi primit cetățean și după alți mai mulți ani poți primi drepturi politice! Iar noi le dădurăm cu nemiluita la toți... Asta e o amenințare a viitorului nostru, ca și alte multele. De pildă: Avem azi în Universitățile țării 2000 de studenți evrei la Medicină, care va să zică, peste 3—4—5 ani vom avea cu 2000 de doctori evrei mai mult, urmând să le încredințăm lor paza sănătății poporului nostru!.. Tot așa avem alte mii de studenți evrei cari pregătesc pentru a fi profesori, cari să ne crească tinerimea în duh străin, să-i dea suflet înstrăinat! Urmașii noștri ne vor blăstăma că nu ne-am știut feri țara de astfel de stări nenorocite.

Pentru-că noi am ajuns a trăi într-o țară mărită, cu tot neamul cuprins între hotarele ei, avem a admira și a ne închina eroilor cari au trecut Dunărea, zmulgându-ne neatârănarea, apoi celor cari zburară peste Carpați rupând lanțurile de pe trupul fraților și aducându-ni-l acasă, — avem dar a mulțămi, că suntem ce suntem, eroilor acestui neam, cari s'au repezit asupra dușmanilor lui, cu primejdia vieții lor!

Și Dvoastre, die procuror, vă bateți joc de acești tineri eroi, ce ne stau în față, pentru aceleași porniri nobile ale lor?!

Când Dimitrie Sturza a fost odată învinuit de Maiorescu, ca „trădător“ de neam, în câteva lupte politice, Sturza s'a plâns Regelui Carol și acesta chemând pe Maiorescu la sine i-a zis:

„Dle Maiorescu! Dimitrie Sturza, secretarul general al Divanurilor adhoc (sfatul țărilor Moldova și Muntenia, cari au hotărât și îndeplinit unirea celor două țări într'una), Sturza secretarul general neschimbat al Academiei, șeful politic ce a luat parte la toate faptele mari cari au înălțat România, îl numiți „trădător“? Dar *asta se ridică la Dumnezeu!*“

Dlor jurați! băgați de samă, că dacă, luându-vă după procuror, veți osândi prin votul vostru pe acești tineri cari își primejdiesc totul pentru neam, — *asta se ridică la Dumnezeu!* Și să băgați de samă, că blăstămul din cer să nu se întoarcă peste voi și copiii voștri, pentru un vot ce ar osândi pe niște bravi luptători pentru neam.

M. Ciocazan.

Deși bătrân peste 70 de ani, fruntașul avocat dela Craiova M. Ciocazan, vechiu și inimos naționalist totdeauna, — a venit să fie

cari îi în că au sufletul cel mai curat, vrând să ne scape țara de cel mai rău curent, de care se simte pătrunsă și bolnăvită, de curentul străin. Sunt azi în țară atâtea curente, ca adventism, socialism, comunism, dar nici unul nu e așa de rău ca curentul de plecare spre străinism, și în deosebi spre judaism, care ne paște neamul în urmă și ni-l primejduiește ca nici unul altul!

Ca Româncă, ca mamă, nu am putut să stau rece acolo în orașul meu, ci am venit să-mi arăt toată deosebita mea prețuire acestor buni filii ai neamului și să iau apărarea lor în fața juraților.

Ei sunt învinuiți de „complot“ pentru oarecari consfătuiri între ei asupra mijloacelor de luptă ce ar fi să iee. Dar gândul cuiva, nu poate fi sôcotit „complot“. Pentru a trage pe cineva în judecată de complot, se cer *fapte*.

Dar vă întreb eu, dlor jurați, nu vedeți cum partidele politice se duc la „Dacia“ și, în adunări, în fața a mii de oameni spun: „Dacă guvernul nu pleacă, mâne va curge sânge pe străzile acestei capitale!“ — În parlament auzi pe câte un deputat mai aprig, amenințând: „Am să vin să trag cu revolverul în banca misterială!“ — Dar auzit-ați ca vre-odată guvernul să fi luat măsuri față de amenințările dela „Dacia“ sau din parlament, și să-i fi trimis la Văcărești pentru-că pun în vedere tulburarea liniștii țării ori amenințare cu moarte a ministrilor? Nici odată!

Dar pe acești tineri, cari și ei erau numai la vorbe ei între ei, îi ține de 6 luni de zile la Văcărești și acum ar vrea să-i trimită și în ocne pe ani de zile, pentru-că au spus, ca cei din parlament, că au de gând să iee la fîntă burta lui Constantinescu, pentru ocrotirea ce o face jidanilor. Nu mă îndoesc că votul d voastră nu poate să fie altul, decât pentru achitarea (nepedepsirea) acestor tineri buni.

I. Teodorescu.

Di avocat Teodorescu (București) discută cu mare aparat de drept, că învinuirea ridicată de procuror, nu poate sta în picioare. Lămurște pe larg cerințele legii pentru a putea numi o faptă oarecare „complot“, citează din scrieri de-ale juriștilor de frunte ai Franței, aduce pilde strălucite din procese petrecute acolo, — și toate vădesc că aici stăm în față cu un proces tras de păr, căci tinerii nu au mers până la aceea ce se cere, ca fapta lor să fie înfățișată înaintea unor oameni de lege, ca complot. Cere juraților vot de achitare.

Take Polierat.

Di adv. Take Polierat, spune: Dacă procesul acesta, n'ar fi de-o însemnătate atât de generală (privind țara și neamul întreg), nu m'aș ocupa de el. Dar fiindcă lupta din care au fost smulși acești tineri și aduși naintea Curții cu jurați, nu e lupta lor numai, și nici a studenților întregi, ci a întregii

Atunci Vernichescu a răspuns:
— Stai frate, pe-aci, că am aci la hotel (la Athené-Palace) un văr deputat, mă duc să-i cer ceva bani, și mă tem să nu-l scap. Vin îndată.
De fapt el s'a dus tot la Prefectul său și i-a spus:

— „Azi la ora 8 seara, se intrunesc în strada 13 Septembrie, la Nr. 41, ca să iee cele din urmă hotărâri...

— *Du-te și dă între ei*, — i-a zis Oroveanu, — și lasă-te arestat cu ei, și vom vedea ce-o mai fi.

Și Vernichescu așa a făcut. S'a dus între colegii săi, cari l'au primit cu deplină încredere și-i spuneau și cele mai mici gânduri ale lor, că unui tovarăș la o luptă grea.

La ora 8 și jumătate, adevădată îndată după intrunirea lor, iaca Generalul Nicolaeanu, Prefectul Poliției Capitalei București, cu o armată de polițiști, i-a prins și i-a înfundat în temniță la Văcărești.

Vernichescu și-a urmat acum rolul ticălos de spion și în închisoare!. Tot ce acei tineri vorbeau între ei, cât aievea, cât în glumă, a doua zi o știa judele cercetător!

Odată, de pildă, stând Zelea Codreanu-tatăl, la masă cu ei, a făcut o glumă, spunând că atunci când curentul cel nou va fi hotărâtor în țară, dsa are să-i facă pe băieți pe toți, nu știu ce fel de domni mari!... O glumă de omorîre de vreme.

A doua zi judele cercetător știa gluma, și văzând pe tineri și-a bătut joc în chip mușcător de „domnia“ ce li s'a promis ieri de Codreanu-tatăl.

Intr'o zi a venit la ei un prețin de pe la Iași, inimos luptător naționalist, care însă, tocmai fiindcă eră știut ca atare, se temea că de-și va spune numele adevărat, n'o să-l lase se vadă pe tineri. De aceea a intrat la ei sub nume strein, neavând nici cea mai mică teamă, că va ști cineva că el a fost acolo, că nu-l cunoșteau decât câți-va dintre studenți, nici ei toți.

A doua zi judele cercetător a chemat pe tineri și le-a spus:

— Ieri a fost la Dv. cutare și cutare (i-a zis pe numele adevărat)!
— Nu a fost, dle judecător, a fost altcineva, cutare.

— Nu-i adevărat!

— Ba da, dle judecător.

— Ei, las' că vă arăt eu vouă.

Dar nu le putea dovedi, căci nu voiă să le spună pe șpionul, care îi aducea știrile din arest; nu-l putea înfățișa cu ei. A făcut însă altceva: A chemat pe bunul Român moldovean și l'a înfățișat cu tinerii!

— Acesta e cutare (pe numele cel adevărat).

Tinerii au răspuns: Da, acesta e care ziceți Dvoastre, dar la noi a fost atunci altul (numele sub care a intrat la ei). Samănă cu ăsta, dar nu-i ăsta!...

Și abia au scăpat de te miri ce neplăceri pe un Român foarte prednic, care a mers să-i vadă, vor-

bind câte ceva cu ei chiar despre luptele lor, — și a intrat la ei sub alt nume.

Atunci ei au văzut bine că între ei este un trădător (vanzător) bine ascuns.

Tinerii își făcuseră bunul obicei, că mergeau în fiecare zi la biserică și se rugau lui D-zeu, în prea frumoasa Mănăstire a Văcăreștilor din curtea Inchisorii.

Intr'o zi Zelea Codreanu-studentul, spune tatălui-său: Azi m'am rugat lui Dzeu, să ne descopere pe trădătorul dintre noi. Că trebuie să-l găsim.

Seara când s'au pus la masă, studentul Codreanu, spune:

„Măi băieți, ar merge ea mișcarea noastră, uite prinde și ar fi bine, dar e rău, că aici între noi este un trădător!, și a lovit cu pumnul în masă.

Tatăl-său din fruntea mesei spune:

— Ei, ce vă mirați voi, copii. Hristos a fost Hristos, și cu mâna Lui și-a ales 12 apostoli și a fost între ei un vanzător! Ce mirare ar fi dacă noi, oameni cu păcate, ce ne-am ales noi pe noi, — să fie și între noi un trădător!...

Vernichescu simțea că arde scaunul sub el, nu mai putea auzi discuția asupra acestei întrebări gingașe, se temea că îl va agrăi cineva și nu va ști ce să zică, — de aceea spunând vecinului său, că: — așa zgârșiri proaste am în stomac, că trebuie să plec“... — a ieșit dela masă!

Atunci ceilalți s'au uitat însemnăți unul la altul și au zis: Acesta e!... Ni-l'a arătat Dzeu.

Nu i-a zis lui nimeni „trădător“, dar el așa a simțit că acele vorbe îl privesc pe el, așa de mult s'a văzut el în lumina acelora, încât a doua zi s'a plâns judei instructor că — Zelea Codreanu i-a zis trădător!... Și nu-i zisese nimenea.

De-aici încolo ceilalți erau îmbumbați față de el și peste 2 săptămâni Vernichescu eră liber, — după-ce nu-și mai putea împlini slujba sa de șpion în închisoare.

Acum au înțeles soții lui, de ce la 5 Decembrie, când tribunalul avea să judece, de e a-i mai fiina închiși ori a-i lăsa pe picior liber, a spus că — nu-i poate lăsa liberi, că-s „primejdioși!“ Erău socotiți primejdioși pe temelul spuselor lui Vernichescu, care arăta judei și aceea ce ei glumeau în temniță, ori ce nici nu grăiau!..

Acum s'a înțeles de ce judecătorul nu lăsa nici pe advocații tinerilor să se uite în dosarul procesului, — ca să nu vadă acolo destăinuirile vanzătorului.

După ce el a plecat, dosarul s'a închis, cercetarea s'a sfârșit, — și atunci advocații, au putut vedea tot ce era în el. El au rămas uimiți când au aflat acolo măturisrile scrise și subscrise de Vernichescu, cum i-a tradat pe colegii săi la prefectul din Buzău, cum la hotel, cum după-aceea pe rînd din temniță!

S'a luat o copie de pe măturis-

sirile lui, și s'a dus tinerilor areștați.

Atunci studentul Moța s'a hotărât, să aplice acestui trădător pedeapsa pe care și el a statorit'o la Iași cu ei împreună: cel-ce va trada (vînde) pe soții săi, să moară de mîna ori căruia din ei!

A rugat pe un student să-i aducă un revolver. Acela i l'a adus.

Atunci a scris lui Vernichescu la Orșova să vie la ei, că au să-i împărtășească unele lucruri de mare însemnătate și pentru el și pentru ei.

El se vede că a crezut că aceia îl chiamă să se înțeleagă cu el ca să nu-l apese prea tare la proces, — după-ce acum el era martorul de căpetenie împotriva lor...

Scritorul acestor șire am cercetat pe băieți Joi nainte procesului. N'am putut sta mult de vorbă, căci le-a venit preotul, chemat de ei, ca să se spovedească și cuminică, în spre ziua procesului lor și aflându-ne în sfântul post.

Vineri dimineața Vernichescu a sosit la București. A mers la un coleg al său Dragoș, cu care ieșise de-odată din arest (Dragoș stase cu totul nevinovat, numai pentru că găzdui-se pe unii din ei), și i-a cerut să vie cu el la Văcărești. Era Vernichescu slab, supt la o-braz, numai umbră. Se vede că-l rodea rău la conștiință (suflet) păcatul greu și se îngrozia de ziua de mâine, când va trebui să figureze ca martor împotriva colegilor săi!

S'au dus pe la ora 10. Au intrat în cancelarie, unde erau părinți și rude de-ai studenților și studenții și studente. Areștații au venit să-și vadă musafirii. Cam al 5-lea a sosit și Moța. Când a văzut pe Vernichescu, a dat cu toți mâna, cu el nu. Apoi întorcându-se spre Vernichescu, Moța s'a făcut palid ca păretele. Se vede că nu s'a așteptat să-l vadă, iar văzându-l a avut o zguduire la inimă, că: iată sosită clipa să-mi împlinesc grozava chemare. Dar i-a trecut în curând tulburarea și atunci a zis lui Vernichescu:

— Vernichescule, cu tine am un cuvânt. Hai cu mine.

Și l'a scos din cancelarie, unde erau așa mulți de față, și a mers cu el în arhivă (altă cancelarie), unde punându-se în fața lui, l'a întrebat:

— Ascultă Vernichescule, nu-ți-a fost fle frică de D-zeu, să ne tradezi, cum ne-ai tradat? Fă-ți cruce, că tu trebuie să pieri!

Și a început a trage cu revolverul tot la cap, — el, cum nu știe pușca, i-a sfredelit de 2—3 ori palăria, dar nu l'a nimerit. Cu al 6-lea glonț i-a lovit brațul drept, atunci Vernichescu a izbutit să deschidă ușa și să fugă în ambit, unde Moța a mai tras 2 gloanțe după el și cum acela fugea plecat înainte, cu cel din urmă glonț l'a lovit în spate sub coaste la stînga și glonțul a ieșit prin umăr afară, înainte.

Nenorocitul a căzut jos. Moța a aruncat cu sânge rece revolverul lîngă el, a intrat la colegi și a spus:

— Mizerabilul și-a luat răsplata!

A venit Generalul Nicolaeanu, cu procurorul și judecatorul să iee pro-

ces verbal (protocol) despre cel întâmpante. Studentul Moța a cerneană și a scris el ce doreau acei să știe. A spus:

„Îndată ce am aflat din copii de pe dosar, din mărturisirile scrise și subscrise, cum ne-a trădat de ticălos, m'am hotărât să aplic pedeapsa ce i-se cădea. Ștemându-mă că dela procesul nostru, ne vor trimite la ocne, și nu voiu mai putea vedea pe trădător am rugat pe un student să mi-aducă un revolver. Mi-a adus. Atunci am scris lui Vernichescu. El a venit eu am cercat să-l pedepsesc cu moarte. Prin urmare omorul a fost premeditat (înainte plînuit hotărât și executat (îndeplinit)).

Adecă scrie despre sine, ce e mai greu și nu caută nici un cuvânt de ușurare.

Intrebați și ceilalți tineri de ce știut de planul lui Moța, Codreanu e răspuns:

— N'am știut de hotărîrea lui. Nu ne-a spus de ea nimic. Imi pare numai rău, că nu am tras eu, că ținteam mai bine.

Am descris lucrurile întocmai după spusele martorilor oculari care au fost la toate de față, — Judecata asupra faptelor, facă-și-o fiecare după inima lui.

NOUȚĂȚI

Ajutoarele ce au mai venit pentru studenții dela Văcărești, le vom publica în numărul viitor. Ele se trimite acum comitetului lor de conducere a propagandei, la Iași.

Numărul de față l'am închinat în treg Procesului Studenților care credem că a fost cea mai însemnată întâmplare din viața noastră de obște, din țară în zilele acestea. Insemnătatea lui o înțeleg deplin cel ce cetêște luminoasele vorbiri de apărare.

Cu numărul viitor începem a publica foaia iar în forma ei obișnuită.

„Foaia Interesantă“ a noastră s'a adaus la acest număr.

Cine-au fost apărătorii? Iată numele apărătorilor din „Procesul Studenților“: Din București: Paulescu, N. Vlădescu, T. Teodorescu, N. Bacaloglu, Const. Trandafil, Criștă Vasilescu, Jean Naum; — din Craiova: M. Ciocazan, Take Pălicrat, G. Mil. Demetrescu; din Iași: Dr. Paulescu Nelu Ionescu; din Tg. Ocna: D-na H. Gavrilișcu, din Galați: Donca-Măneasa; din T. Severin: V. Netășiu; din Basarabia: Bosniev Parachevscu, din Huși: I. Zelea-Codreanu, din Cluj: Em. B. D. Vasiliu, din Arad: N. Bârsan, — încă vre-o 15, pe cari Președintele nu i-a mai primit în listă.

Dentist Dr. S. Seidner dă consultații în ORĂȘTII Piața Aurel Vlaicu 7 (la colțul deasupra prăvăliei Ioan Rob). — **Plombă.** — **Scoatere de dînt** fără dureri. — **Regulare de dînt.** **Punere de danturi.** (1137) 34

CONVOCATOR

Domnii membrii ai Comunității Podgorenilor (Berggemeinde) sunt rugați a participa la adunarea generală a comunității, care va avea loc **Duminică în 6 Aprilie n., la orele 2 d. a., în sala cea mare a Primăriei.** (1174) 1-1

Ordinea de zi:

1. Raportul comitetului.
2. Verificarea gestiunii casarului.
3. Propuneri.

Orăștie, la 31 Martie 1924.

Președinte: **Colonel D. Florian.**

Din casa nici unui Român cărturar, bun patriot, să nu lipsească senzaționala carte, tradusă din franțuzetse de

Studentul **ION I. MOȚA:**„**Protocoalele Înțelepților Sionului**”

care descopăr lumii uriașul și fără păreche de vicleanul plan, după care cel mai înalt sfat al învățaților evrei dă pe glob, conduc lucrarea de robire și ținare în robire economică, a tuturor popoarelor din lume, îndeosebi a celor creștine! Cătinu-o, multe lucruri pe cari azi nu le înțelegem, le înțelegi îngrozitor! A se cere la „**Libertatea**”, în Orăștie (jud. Hunedoara), trimițând înainte preșul ei, **35 Lei**, pentru care se expediază franco-recomandat. Cu ramburs nu se trimite.

AVIZ!

Vând în detalii și liferez cu vagoanele la ori-care gară următoarele:

Lemn cioplit de brad pentru edificat, scânduri, lațuri, mărgini și altele.

Țigă mare și mică de Lugoj de prima calitate. La cumpărare ca vagonul să dă cu preșul fabricii.

Tement Portland de Turda.

Petri de moară sistem francez din bucăți, pentru cari luăm garanție și petri pentru mori de apă.

Trestie de slucătură.

Vin bun culoare aurie din 1922 și 1923 din via proprie din Covășinț podgoria Aradului.

Acelora cari cumpără pentru facerea sfințelor Paști, li-se lasă 5% din preș.

Bachiu propriu de drojdie și comină prefripi (Intors).

Un Treer de ales grâu.

Deslușiri și informații să capătă la Depozitul de scânduri și lemne

(1175) 1-5 **Teodor Vulpe**

Telephon 30
Locuința 29 Orăștie j. Hunedoara.

PRIMĂRIA ORAȘULUI DEVA

Nr. 26/924.

Publicare.

Pe ziua de 15 Martie 1924 a. m. la 10 oare a fost ficsată licitația publică în localul Primăriei Deva pentru demolarea clădirii „Comtabilității de stat” din parcul orașenesc.

Deoarece licitația nu a avut nici un rezultat din lipsa de oferte să ficsază o nouă licitație pe ziua de 16 Aprilie 1924 a. m. ora 11. la Primăria orașului Deva sala No. 3.

Demolarea casei se face pe speșele ofertantului, dându-i-se întreg materialul în mod gratuit, cu aceea condiție, că cu folosirea materialului acela va edifica în pădure după cetatea Devei o casă pentru excursiuni și loc de popas a cercetătorilor ruinelor, cetățel având în schimb zece ani se o folosească în mod gratuit.

În conformitate cu legea „Comtabilității a Statului” concurenții vor depune oferte închise precum și garanția de cincizeci mii Lei până la începerea licitației.

Condițiunile de licitație se află puse la biroul Primăriei (camera No. 3) spre vedere publică.

Deva, la 25 Martie 1924.

(1174)1-1 Aug. Herbal, primar.

Casa Nr. 16 din Drumul țării în Orăștie, având grădină mare, e de vânzare. Și 2 jughere de sămănător.

— **O garnitură de pluș** de vinzare tot aci.

Informații: Orăștie, str. G. Barrișiu Nr. 1. (1178) 1-2

„**Banca Comercială și Industrială Deva**”

în Deva, Str. Regele Ferdinand I. 9.

Telefon Nr. 58. Adresa telefonică: Devabanc.

Capital: Lei 5,000.000.—

FACE: operațiuni de bancă: Acoardă credite în cont-curent, scontează cambii, primește depuneri spre fructificare pe termen și la vedere, în condițiunile eșe mai favorabile, gajuri de efecte publice și acțiuni, zăloage, ordine de plată în toate orașele din țară, finanțări și participațiuni, etc.

Operațiuni comerciale (pe cont propriu și în comision); — cumpărări și vânzări de cereale (grâu, porumb, fasole, orz, ovăș, făină, etc.) și altele.

(971) 6-

ALTOI DE VIIE AMERICANĂ

splendid dezvoltate, cu rădăcini, soiurile cele mai distinse, atât pentru struguri de masă (admirabil articolu de vânzare), cât și soiuri de vin: rizling, mușcatel, etc., se găsesc de vânzare în pepiniera de vițe de viie nobilă **dela DOMENIUL ROMÂNESC din Bobâlna**

(lângă ORĂȘTIE), proprietatea dlui **Dr. AUREL VLAD.**

Pentru primăvară are la îndemână jumătate milion altoi, soiuri alese.

Deși peronospora a potopit și în anul de față pe alocurea școlii întregi de altoi, la Bobâlna, fiind foarte bine îngrijite, nu le-a făcut nici o stricăciune. Altoile sunt foarte frumoase și pline de viață.

La cerere, se trimite **Catalogul** cu prețuri și îndrumări practice!

Adresați-Vă cu încredere deplină la:

„**Domeniul din Bobâlna**” al dlui **Dr. A. Vlad,**
Bobâlna, p. Orăștie (jud. Hunedoara).

NB. Pentru vierii din Ardeal e îndeosebi cel mai potrivit izvor de cumpărat vițe de viie, fiind vițele din pepinierele din Bobâlna, crescute și deprinse cu clima deluroasă ardelenescă. La șes, frește, le merge cu alți mai bine. (1009) 11-11

„**Banca Centrală**”

pentru industrie și comerț s. a.

FILIALA-SIBIU Piața Regele Ferdinand, 14.

Telefon: Direcțiunea Nr. 433, Coloniale Nr. 297.

Casa și lichidatura Nr. 177, Garage Nr. 287.

Capital societar: Lei 50,000.000.—

Fond de Rezervă: Lei 18,000.000.—

Arc magazii, cisterne de petrol și benzină, precum și linie

de garage (industrială) proprii.

Liferează prompt și cu prețurile cele mai convenabile: tot soiul de **mărfuri textile** (manufactură) și **mărfuri de băcănie** (coloniale).

Primește comande mari și le execută prompt în:

cue, ciment, eternit și sticlărie.

DEPUNERI pe LIBEL

le fructifică (sporește) totdeauna cu cele mai urcate dobânzi.

Darea după dobânzi o plătește din al său.

Arc „**Secție-Americană**” și legături extinse cu întreaga America.

Încasează cecurile și drafturile americane, fără cheltulală.

(1128) Oferte și ori-ce deslușiri se dau gratuit! 1-

O mașină de îmblătit,

cu motor de 6 P. H., cu toate cele ce se în de ea, — folosită puțin, în stare bună, e de vânzare la subscrisul:

(1130) 3-3 **Ilie Vasile**

Orăștie, str. Căstăului veche, 45.

Casa din strada Bertului Nr. 12 constatătoare din 2 odăi, bucătărie, șopru, fântână, grădină mare cu pomi roditori și pentru legume, e de vânzare. Informații str. Fabricii Nr. 7. (1113) 2-3

Mașină de treerat,

fabricat „**Magyar All. Vasut**”, în stare foarte bună, cu curele noi, e de vânzare în:

Pecica Română, jud. Arad, (1142) 2-3 la Nr. casei 596.

Casă cu un etaj,

(1176) 1-3

din Orăștie, str. Mihai Viteazul Nr. 42, stând din 3 cuarțire, 2 prăvălii (bolte), una din ele aranjată complet, e de vânzare din mână liberă. Informații în casa Nr. 44 din str. Mihai Viteazul, Orăștie.

Fân bun, de vânzare. Vând 4-5 cară de fân, din vil Pentru preș a se informa la:

Eugen Szabó

Orăștie, str. Bis. nouă

(1177) 1-2 (lângă Kohn), Nr. 19.

Un vier bălțat cu părul rar, de 10 luni cu diplomă de calitate primă, se află de vânzare la

Avram Turcasiu

(1173) 1-1

Vințul-de-jos

O casă de vânzare,

în Orăștie, Str. Tudor Vladimirescu Nr. 17, stând din 3 odăi, o prăvălie, o crișmă, verandă, bucătărie, gang, cămară.

Afară de acestea, în curtea casei se mai află 2 căsuțe și o bucătărie de vară, — un grajd pentru 8 vite, șopru de 18 m. lung, șură pentru cară, grădină cu fântână înlăuntru, curte largă cu altă fântână. Magazin și pod de cl. I. șoproane pentru lemne. (1126) 1-3

CASA nr. 25 din str. Bertului din Orăștie, având 3 odăi, 2 bucătării, grajd, șură, grădină mare, — e de vânzare din mână liberă. (1125) 1-2

O garnitură de îmblătit

cu motor de 6 puteri, batoză 720 mm. și cu toate instrumentele aparținătoare garniturii; un **teaso de ulei**; 2 petri de pisat sămânță, o prăjitoare — sunt de vânzare la:

Nistor Petru

(1139) 2-2

în Vaidel (p. Orăștie).

„CORVINEANA“

Institut de credit și de economii societate pe acții în HUNEDOARA

Prospect de emisiune

pentru urcarea capitalului societății al institutului de credit și econ. „CORVINEANA“, societate pe acții în Hunedoara.

Adunarea generală ordinară dia 24 Februarie a. c. a Institutului nostru, a decis urcarea capitalului societății la suma de 1.000.000.— Lei, împărțit în 4000 bucăți acțiuni de 250 Lei nominal fiecare.

In sensul acestei hotărâri și a condițiilor de emisiune admise de numita adunare, în ce privește pe vechii noștri acționari, li-se aduce la cunoștință următoarele:

1. Acțiunile din emisiunile anterioare în tip de câte 50 Lei nominal, trebuiesc restituite societății, pe adresa ei, în Hunedoara, cel mai târziu până la 15 Aprilie a. c. spre a putea fi înlocuite cu acțiuni tip nou, de nominal 250 Lei, liberându-se deci pentru fiecare 5 acțiuni tip vechi, câte una de tip nou.

2. Acționarii, cari ar avea, sau în urma convertirii din p. 1. ar rămânea cu un număr de acțiuni vechi, scrise pe numele lor, mai mic de cât cinci, vor avea dreptul, sau să le vândă prin mijlocirea direcțiunii societății cu câte 100 Lei bucate, sau apoi restituindu-le societății se obțină:

- a) pentru patru acțiuni vechi plus un vărsământ de 50 Lei, una acțiune nouă de nominal 250 Lei;
- b) pentru trei acțiuni vechi plus un vărsământ de 100 Lei, una acțiune nouă;
- c) pentru două acțiuni vechi plus un vărsământ de 150 Lei, una acțiune nouă, — și
- d) pentru una acțiune veche plus un vărsământ de 200 Lei, una acțiune nouă.

3. Cei ce nu vor prezenta acțiunile vechi pentru convertirea prevăzută în p. 1., sau nu vor face uz de favorurile rezervate lor în p. 2. până la 15 Aprilie a. c. vor mai putea avea drept numai la răscumpărarea acțiunilor din chestiune, cu suma de 100 Lei bucate, perzându-și dreptul de acționar.

4. Fiecare acționar, eventual ereditarii justificați ai aceluia, au dreptul de a opta după încheierea acțiunii — tip nou, — câte trei acțiuni nouă, plătiind de acție:

Valoare nominală	250 Lei
Spese de emisiune	10 Lei
Total	260 Lei

Din această sumă se va plăti în bani gata 180 Lei, rămânând ca restul de 80 Lei să-l acopere societatea din fondurile disponibile, cu exceperea fondului de pensuni.

5. Acțiunile ce nu se vor opta de cei în drept, se vor putea semna de acționarii vechi până la 30 aprilie a. c. pe prețul de 290 Lei și 10 Lei spese de emisiune, iar restul de acțiuni ce nu se va semna de acționarii vechi, va rămânea la dispoziția conziliului de administrație, care va fi în drept să le vândă pe prețul stabilit de dânsul și la cine va afla de cuvânt, însă prețul de vânzare nu poate să fie mai mic de 350 Lei plus 10 Lei spese de emisiune de acțiune.

6. Acționarii cari vor vărsa la prima rată valoarea integrală a acțiunilor, vor beneficia de dividendul anului 1924, iar acționarii cari vor face vărsămintele în rate, vor beneficia 7% dobândă dela data plății până la finea anului 1924.

7. Pentru plata prețului acțiunilor, se fixează următoarele termene:

- a) la acționarii vechi rata I-a de 50 Lei plus 10 Lei spese de emisiune, până la 5 Aprilie 1924 respective deodată cu exercitarea dreptului de obținere, rata II-a de 100 Lei până la 15 Mai 1924 și rata III-a 20 Lei până la 15 Iunie 1924.
- b) la acționarii vechi cari vor semna din stocul de acții rămase neoptate, rata I-a de 90 Lei plus 10 Lei spese de emisiune, până la 30 Aprilie 1924, respective deodată cu semnarea, rata II-a de 100 Lei până la 31 Mai 1924, iar rata III-a de 100 Lei până la 30 Iunie 1924.
- c) la acționarii noi, rata I-a de 150 Lei, plus 10 Lei spese de emisiune până la 31 Mai 1924 respective deodată cu cumpărarea, rata II-a de 100 Lei până la 30 Iunie 1924, iar restul la 31 Iulie 1924.

Hunedoara, la 24 Februarie 1924.
(1148) 2-2 *Direcțiunea institutului.*

P. T.

Avem onoare a aduce la cunoștință onorați domni Restauratori și cârciumari, precum și onoratului public, că am înființat în Orăștie, strada Mihai-Viteazul (Drumul țării) Nr. 74

UN DEPOZIT DE BERE

în regie proprie, unde se vor afla specialitățile noastre de bere, cele mai plăcute: Bere „Ursus“ deschisă, și bere nutritoare „Heroules“ neagră, în butoaie și în sticle, totdeauna în calitatea cea mai proaspătă.

Cu conducerea depozitului am încredințat pe dl DANIL KARTMANN.

Ne vom da toată silința, a furniza berile noastre de cea mai bună calitate, pe lângă condițiuni cât mai favorabile.

Cu toată stimă:

FRIDERIC CZEL și FII
GRUPA Dr. WILHELM CZELL

(1158) 2-2

Fabrică de bere în CLUJ.

O garnitură de treerat

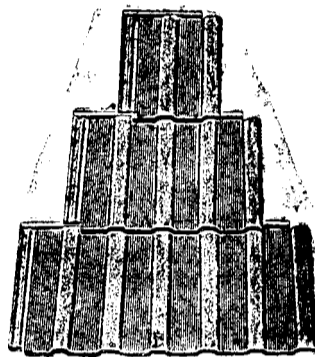
cu aburi, sistem Hofer Schrantz Klaitan-Shuttleport Nr. 4 în cea mai bună stare, e de vânzare la: Ștefan Honale în com. Breazova p. Făget (J. Caraș-Severin). Informații și în Simeria la Lăzăroiu Filimon str. Alexandri, 276. (1151) 2-2

Vițe altoite din pepineriile din MEDIAȘ, se află de vânzare la (1169) 2-2

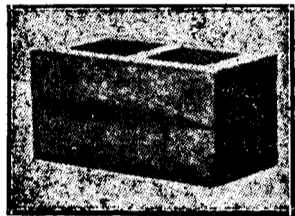
Danil Kartmann în Orăștie, ulița Berului nr. 25.

De vânzare: un aparat de extirparea Reumatismului din unele părți ale corpului, se află spre vedere în bolta lui P. Ilieș Str. Poștei Nr. 2 Orăștie. (1184) 2-3

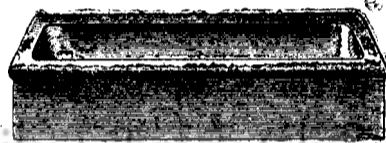
Fabricate de ciment din Fabrica I. HERȚA ORĂȘTIE (Str. Prundului)

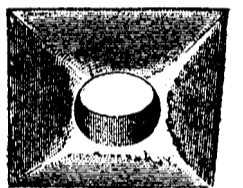
Nou model de țiglă din ciment, în mărime de 38/22. Să lățue pe 33 cm.

Cărămidă americană pentru ziduri mai ales la pivniți, din beton.

Adăpătoare (vălăe) din beton pentru adăperea vitelor, l. 160/45 cm.

Acoperitor (vârș) de horn, în mărime după dorință. (1109) 3-10

IOAN HERȚA

fabrică de țiglă din ciment în Orăștie, Str. Prundului (față cu târgul de vite)

Zusa, Răgușala, Catar de țevile răsufării se vindecă

prin întrebuintarea celui mai nou și modern mijloc:

(1089) 5-6

Siromalt

care vindecă catarul de plămâni și tuberculoza de plămâni. Probat și introdus la Clinice. — Se capătă în toate

Farmacile. Cereți expres: „SIROMALT“. Prețul 50 Lei sticla.

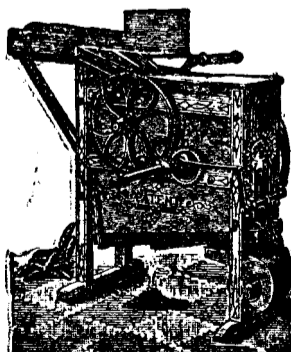
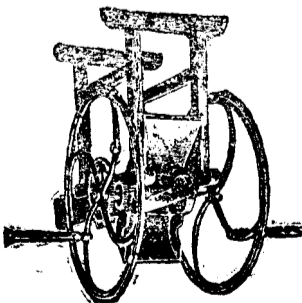
CAROL F. JICKELI

ferărie

SIBIIU
Telefon 15 și 17,

Alba-Iulia
Telefon 38,

Adr. teleg.: Ferum.

Maré depozite de: ferării pentru clădiri, sârmă țesută și ghimpată, cuie de sîrmă, traverse, ciment. Unelte pentru fauri, lăcătuși, mecanici, tâmplari, tinichigii (pleuari) și rotari. Mașini agricole și mașini pentru industriași.

(1102) 5-10